

De ce se tem romanii de procesele malpraxis: Interviu Dragne si Asociatii

Autor: Cristina Cauea
Luni, 28 Mai 2012, ora 08:16

Malpraxisul este greseala ce presupune nerespectarea unor norme de comportament profesional pe care un medic cu aceeasi capacitate profesionala, in aceleasi conditii, le-ar fi respectat. Pacientii, victime ale malpraxisului renunta din cauza procedurilor complicate.

Care sunt pasii pe care un pacient trebuie sa ii urmeze si cat este nivelul despagubirilor intr-un litigiu de malpraxis, intr-un interviu cu Daniel Cirstea si Iulia Ciobotaru, partener, respectiv avocat asociat la [Dragne si Asociatii](#).

Malpraxisul este o tema putin abordata in Romania. De ce credeti ca pacientii nu apeleaza la acesta metoda?

In ultimii ani s-a putut constata o crestere a numarului cazurilor de malpraxis. De cele mai multe ori, pacientii, victime ale malpraxisului, incearca sa-si faca dreptate prin intermediul instantelor de judecata. Evident, ponderea acestor cazuri nu poate fi evaluata.

Insa, un lucru este cert: teama initiala a pacientilor de a initia un litigiu avand ca obiect angajarea raspunderii personalului medical pentru malpraxis intervine, de cele mai multe ori, din cauza faptului ca dispozitiile legale nu prevad inca o procedura clara si usor de urmat in fata instantelor competente. In plus, mai intervine si aprecierea subiectiva a pacientilor fata de functionarea institutiilor abilitate sa instrumenteze astfel de cazuri.

Intrucat sistemul medical romanesc se "autoreglementsaza", care este limita care trebuie depasita de un medic pentru a fi acuzat de malpraxis?

Pentru angajarea raspunderii juridice a unui medic trebuie sa existe cumulativ o conduita ilicita, un prejudiciu, legatura de cauzalitate intre conduita culpabila si rezultatul vatamator, vinovatie din partea personalului medical si sa nu existe imprejurari sau cauze care inlatura raspunderea juridica. Cele mai multe cazuri de malpraxis sunt rezultatul culpei si rareori a vinovatiei sub forma intentiei.

In literatura de specialitate in domeniul medical, sub aspectul formelor pe care le poate imbraca vinovatia, se face distinctia intre fapta comisa din "eroare" si fapta comisa din "greseala". Eroarea este apreciata ca fiind determinata de situatii ca evolutia complicata a unei boli ori simptomatologia atipica, situatii in care orice medic ar fi procedat in aceeasi maniera. Greseala presupune nerespectarea unor norme de comportament profesional pe care un medic cu aceeasi capacitate profesionala, in aceleasi conditii, le-ar fi respectat. Spre deosebire de greseala, eroarea apare in ciuda bunei-credinte si a constiinciozitatii medicului.

De asemenea, raspunderea civila este atrasa si pentru prejudiciile ce decurg din nerespectarea reglementarilor legale privind confidentialitatea, consimtamantul informal si obligativitatea acordarii asistentei medicale, ori in cazurile in care personalul medical isi depaseste limitele competentei, cu exceptia cazurilor de urgenta in care nu este disponibil personal, medicul cu competenta necesara.

Care sunt sansele de reusita ale unei astfel de investigatii? Care este rata de succes a

proceselor in care pacientii acuza medicii de malpraxis?

Potrivit unor date statistice facute publice de catre Colegiul Medicilor din Romania, in intervalul 2006 - 2011, comisia de disciplina din cadrul Colegiului Medicilor din Romania a analizat 725 de dosare in care au fost reclamati 916 de medici, dintre care 198 de medici au fost sanctionati.

Urmare a anchetelor desfasurate, cei mai multi medici au primit mustrare, 13 dintre acestia au fost amendati, 11 au primit interdictia de a mai profesa, iar intr-un singur caz s-a decis retagerea calitatii de membru al Colegiului Medicilor din Romania.

In statele Uniunii Europene exista tendinta de solutionare a cazurilor de malpraxis prin mediere. Romania este la un pas de a adopta legea malpraxis-ului, reducand la minimum procedurile juridice si rolul avocatilor. Cum comentati?

Specificitatea malpraxisului fata de celelalte categorii de conflicte face ca medierea sa fie solutia cea mai potrivita pentru stingerea acestui tip de conflict. In contextul actual solutionarea cazurilor de malpraxis prin mediere ar reprezenta o solutie rapida si multumitoare atat pentru victimele actului medical, cat si pentru medici. Medierea nu este de natura a stabili vinovatia sau nevinovatia unei parti, ci de a facilita dialogul dintre parti si, pe cale de consecinta, de a rezolva pe cale amiabila diferendul ivit.

In plus, medierea cazurilor de malpraxis permite o importanta economie de timp, de resurse financiare si emotionale. Un alt avantaj al medierii cazurilor de malpraxis consta in confidentialitatea intregului proces, in sensul in care partile implicate isi doresc ca imaginea sa nu le fie afectata. Un lucru este cert, reglementarile privind malpraxisul sunt necesare deoarece asigura o mai buna incredere in sistemul medical din Romania.

In Germania sau Franta exista echipe de mediatori, pregatite special pentru cazuri de malpraxis, care se pun la dispozitia spitalului, imediat ce apare o asemenea situatie. Cum sta Romania din acest punct de vedere? Cat la suta din cazurile de malpraxis se rezolva in instanta?

Este drept ca tendinta statelor Uniunii Europene este de solutionare a cazurilor de malpraxis prin mediere, insa, in momentul de fata, in Romania, calea obisnuita pentru solutionarea malpraxisului este instanta de judecata, care implica derularea unui proces de lunga durata. Daca in cazul altor tipuri de conflicte alternativa in instanta poate fi utila, in malpraxis de cele mai multe ori este foarte important ca partile sa gaseasca solutii pentru depasirea problemei - repararea prejudiciului patrimonial si moral - si nu un vinovat.

In acest sens, ar fi utila modificarea legislatiei din Romania prin introducerea prevederilor pentru facilitarea procedurilor administrative si reducerea procedurilor juridice. Un exemplu in acest sens ar fi obligarea asiguratorului de a face intr-un anumit termen o propunere pentru despagubirea victimelor prejudiciilor.

Care sunt daunele aflate in joc? Este vorba si de valori materiale, sau numai de sanctiuni, daune morale?

In ceea ce priveste despagubirile pentru un act de malpraxis, mentionam ca in situatia in care Comisia de malpraxis a stabilit existenta unei situatii de malpraxis, instanta judecatoreasca competenta poate, la cererea persoanei prejudiciate, sa oblige persoana responsabila la plata despagubirilor. Despagubirile pentru un act de malpraxis se pot stabili si pe cale amiabila in cazul in care rezulta cu certitudine raspunderea civila a medicului.

Potrivit Legii 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, medicii sunt obligati sa incheie o asigurare de malpraxis pentru cazurile de raspundere civila profesionala pentru prejudicii cauzate prin actul medical. In situatia in care asiguratul, asiguratorul si persoana prejudiciata nu cad de acord asupra culpei asiguratului, cuantumului si modalitatea de plata a prejudiciului cauzat printr-un act de malpraxis se vor stabili de catre instanta judecatoreasca.

Acordarea despagubirilor se poate face fie sub forma unei sume globale, fie prin plati cu caracter viager sau temporar si va tine cont de toate cheltuielile efectuate pentru restabilirea sanatatii. Desigur, pe langa daunele materiale, instanta poate acorda, la cerere, si daune morale, al caror quantum este necesar a fi apreciat de fiecare pacient in parte.

In acest sens, cu titlu de exemplu, precizam ca intr-un caz de malpraxis judecat la Curtea de Apel Bucuresti, un medic chirurg si unitatea medicala in care acesta isi desfasoara activitatea au fost obligati sa plateasca solidar pacientului daune morale in valoare de 400.000 de euro si daune materiale de 100.000 de euro.

Tinand cont de faptul ca un proces intr-o instanta romana poate dura multi ani, ne puteti spune care este durata medie a unui astfel de proces care are ca obiect malpraxisul?

Nu exista o durata medie si maxima a unui astfel de proces. Odata cu implementarea reformei sistemului judiciar si cresterea numarului personalului din instante, termenele au devenit din ce in ce mai scurte, iar, durata unui proces se va micsora.

In momentul de fata, in functie de gravitatea faptelor si de probatoriul ce trebuie administrat (i.e.: expertize medicale in diverse specialitati), un astfel de proces se poate finaliza, in prima instanta, intr-un interval cuprins intre 6 luni si 2 ani.

Care sunt procedurile pe care trebuie sa le urmeze un pacient care vrea sa acuze un medic de malpraxis?

Potrivit dispozitiilor legale in vigoare, persoanele prejudiciate printr-un act de malpraxis se pot adresa: Colegiului Medicilor din Romania; Comisiei de monitorizare si competenta profesionala pentru cazurile de malpraxis sau direct instantei, pe cale civila sau penala. Pacientii pot apela la oricare dintre cele trei modalitati, luate separat sau impreuna, intrucat raspunderea disciplinara a medicului nu exclude raspunderea civila sau penala, iar procedura difera in functie de calea aleasa de pacient.

1. Plangerea impotriva unui medic, in vederea atragerii raspunderii disciplinare a acestuia, se depune la colegiul al carui membru este medicul. Sanctiunea disciplinara poate consta in: mustrare, avertisment; vot de blam; amenda de la 100 lei la 1.500 lei; interdictia de a exercita profesia ori anumite activitati medicale pe o perioada de la o luna la un an; retragerea calitatii de membru al Colegiului Medicilor din Romania (in acest din urma caz, retragerea calitatii de membru al Colegiului Medicilor din Romania opereaza de drept pe durata stabilita prin hotarare definitiva de instantele judecatoresti cu privire la interzicerea exercitarii profesiei).

Actiunea disciplinara poate fi pornita in termen de cel mult 6 luni de la data savarsirii faptei sau de la data cunoasterii consecintelor prejudiciabile.

2. In ceea ce priveste procedura de stabilire a cazurilor de raspundere civila profesionala pentru medici, mentionam faptul ca la nivelul municipiului Bucuresti este constituita Comisia de monitorizare si competenta profesionala pentru cazurile de malpraxis. Comisia poate fi sesizata de persoana sau, dupa caz, reprezentantul legal al acesteia, care se considera victima unui act de malpraxis savarsit in exercitarea unei activitati de preventie, diagnostic si tratament.

Comisia desemneaza, prin tragere la sorti, din lista nationala a expertilor un grup de experti sau un expert, in functie de complexitatea cazului, insarcinat cu efectuarea unui raport asupra cazului. Expertii desemnati au acces la toate documentele medicale aferente cazului, a caror cercetare o considera necesara, si au dreptul de a audia si inregistra depozitiile tuturor persoanelor implicate.

Expertii intocmesc in termen de 30 de zile un raport asupra cazului pe care il inainteaza Comisiei. Comisia adopta o decizie asupra cazului, in maximum 3 luni de la data sesizarii, stabilind daca in cauza a fost sau nu o situatie de malpraxis.

3.Procedura de stabilire a cazurilor de malpraxis nu impiedica liberul acces la justitie, potrivit dreptului comun. Astfel, pacientii pot sa sesizeze, pe langa Colegiul Medicilor sau Comisia de malpraxis, si instanta de judecata, pe calea unei actiuni civile sau prin formularea unei plangeri penale, atunci cand doresc si tragerea la raspundere civila sau penala a celor responsabili de cazul de culpa medicala.

Actiunea civila presupune depunerea unei actiuni (cerere de chemare in judecata) la instanta competenta sa administreze probe din care sa rezulte vinovatia personalului medical, prejudiciul suferit de pacient, precum si celelalte elemente de atragere a raspunderii civile.

Sursa: Business24.ro